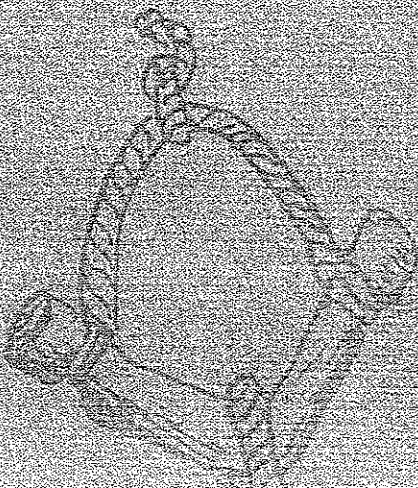
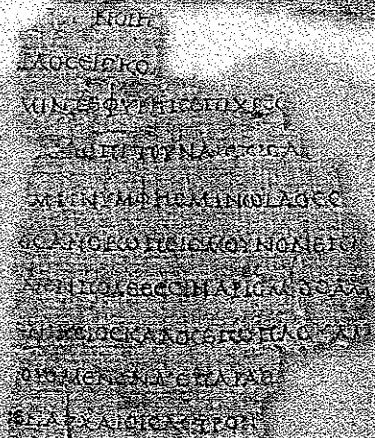

XVIII-XX 2006-2008

SICANIA
university press

DOROTHEI CARMEN AD JUSTOS (= P. BODMER XXXI)¹

προσδικαιουσ

18 verso

ονφ[.]λε. θεοσοιοναφηρπασεκαιρ' εκομισσε
 νη[. .]εσωγγινηνεινεκαμαρτυρησ 20
]πα[.]δεισοναγωνχρηστοιοεφετμεων
 ωνε[.]κε[.]σκενπληρησενσοφιη
 ουτε[.]α. α[.]νατοιοαλωμενοσαγγελιαων (5)
 ηλιτ[.]]διησ'εισθεοναορατον
 ουκα. γηνχθονιηνποθεωνεκυδαινεφιλονκηρ 25
 .]μειρωνπραξινεργατεδιαβολου
 .οφρϋπερηνορεηνχατε^{ων}κατεναςατογαηι
 σηματαδϋψιστουουρανοθενκαταβας (10)
 .]σταζωναπατηνφορεειβροτουσεξαπαφασκων
 .]στιμηχρονηδωρεαναμφεπονει 30
 .]ελγωνανθρωπ. .[.]υκινοννοον·οφραθεοιο
]μονιοισπροσεχειν
]οισε[. . . .]. ακιδνοτεροισινεναντοις (15)
 . . .]εθ'ιοντ[. . .]ωσκα[.]ραθεουσκαλεον
 . . .]νεκαραμβ[.]οσιος[.]εοσωπασελυγροναλητην 35
 . . .]αρονευ.ω[.]ν·δι[.]λοιοδομον

¹ Conlatis tabulis phototypicis codicis Bodmeriani textum critice confectum difficillimi Dorothei carminis elegiaci primum hic restituere et Italice interpretari conamur, qui imperitiam infelicissimae editionis principis (*Papyri Bodmer XXX-XXXVII*. "Codex des Visions": *Poèmes divers*, par A. Hurst et J. Rudhardt, München 1999 = hic HR; Li = Livrea) in oblivionem adducere Dorotheanisque studiis nihil nisi initium praebere possit. Particulae alteri introductionem et subsidia interpretationis continenti mox sub prelum iturae quaestiones permultas delegare statutum habemus in textu constituendo enodandoque obvias. Firmo stabiliisque fundamento si auctores voluminis *Le Codex des Visions* (Études réunies par A. Hurst et J. Rudhardt, Genève 2002) usi essent, minus fortasse errare potuissent de hoc carmine praemature disserentes.

ην.[]ωπασσανφιλοια.[.]ω[]ντ[(<i>desunt in lac. 2 fere vv.</i>)	(20) 19 recto
οφραμιοισαπασιναπεχθομενοσθεωγνω εν·ναιωνερεβοσταρταροναμφινεμη ουνεκανηπυτιησιδοναδηνκατεναςεν[	(25)
αυτοσγαρταϊδησεπλετενανθρωποις οστισενιθνητοιςπελενολβιοσευδαι.·ντε	5
θηκεμιναρπακτηνμετριονεξελαων καιροστισπτωχοστεπελοικεινοντετιθ[.]ιν πορνοκοπονκλεπτηνκαιφονεαντε.[.]·αν	(30)
εισοκεδ·ενχειρεσσιδικασπολουαμφιπε[.]·σι καιμινελωνπεμψηεισερεβοσπροσα[	10
φηδεπολυκτ ^η ς·οποτασχεταεργατελ[τισκρεινωνδικασειημετερηντεδικη[ητεενατακτοισεπιβαιομαι·ουτισε[	(35)
φερτεροσανθρωποισεπλετεπιχθ[εννεπεδ'·αιψοπενιχροσαδηνολοο[.]·...·]υμωι	15
ειδαγεμηνκλεψασκτημασιναλλ.[πωλεωντρυφοωδολιχονχρονο[.]·...·]μι	(40)
ηκεμεμαρψηταικτημασινοι.[.]·ανα[αυτουενηματιτωδεθानωνφθα[.]·ωλ[.]·...·]ουμαι	20
ουθανε·καιγαρεχεισαιωνιοιοδικην οπποταρεζομενοσθεοσαμβροτ[.]·]ουρα[.]·...·]·συν	(45)
κρεινωνδιαβολονκαιχαλεπου[.]·]απατ[ιθειησιδικησιδικασπολος·ουδ.[	25
πλουσιονηδεπενηντουσκακα[.]·]ωρα·ενουσ παρφυγεινκριτηναιωνιον·ο[.]·]ερεθρα	(50)
φερβομενουποταμουαιθομεν[.]·]οπυρος κεινηδ'·ηματιπαντεσεφημερ[.]·]φρονεοντες	30
ουτεπατηρπροθεειυιονεπω[.]·]λεω[ουδεπαϊσφρασσαιτοιδωνπ[.]·]παροι[.]·...·]·α	(55)
αλλ'·αυτουμοιρηηκακηηταγ·θη ιστηκουσιναπαντες·ογαρθεοσεστιδ[.]·]καστησ	35
τονδ'·αγαθονταγαθω·καιτεκακοντεκακω[ωπασε·τονδ'·αγαθονκελεενπαραδεισοναγεσθ[	(55)
αγγελοισαθανατος·τονδεκακονταπατη χειρασδιαβολοιοβαλεν·κελεεντεδαμηναι	35
ονφιλεωνπενθη·ευρενατυομενον αχραντουκελεοντος·στηλιτ·...·εν[.]·[.]·[.]·...	

- 0) αθανατοιοθεου και.[.]...[...].ον (60)
 to ημασι νοισι να πασι.[.....]ατ' θεοαντροις
 τωρα και αιωνιως· δια[.....]μ' εει 40
 δοιο γαρ πεφυασινε[.....]ι ποιμανεοντες
 εντε διχοστασι η μη.[.....]αμενοι
 5) ... το σδ' αγγελωσε[.....]σαμενοσς[.]φιησι (65)
 ...].αινωνετε. οσδ[.....].απατ.
 5 (desunt in lacuna 2 fere vv.) 19 verso
 οφριε[.]ον παραδεις οναγαλλομενοσ μεμορηται
 1) αθλεσ[.]μαρναμενοσ διαβολου ταπατησ
]εδ' εκτελεσηι τον εονχρονον εν δαϊλυ γρη
 0 ατησ[.]πολεμων διαβολου χαλεποιο (70)
 και τ[.]εδ' αυ προΐησι πατηρ θεοσ αγγελον ωκυν 5
 φρα[.]ρων αγαγη χωρον εσωδικαιων
) αμβρ[.]ον υψιπετηλον· αγακλυτον εισ παραδεις ον
 ενθ[.]εν αιεταων κοιραν ειαπατησ
 5]ειλ[.]διαβολοιο τον εκφυγεν αλαοσηρωσ (75)
]οσ κρινει διαβολον ταπατην 10
]να πρηκτοι σενιπειρασι δαιμονιοιο
]οσ ταπατησ διαβολου κρυερου
)]αντοκρατωρε πορησατο τοισι δαμηναι
) ε.[.....]αργοσυνησ· η ναπατην κομειων (80)
) οπποτε ε.[.....]κτητησ πελετεν χθονι^δευτε μοιρα 15
 ε[.....]σελασηι ταρταρον ηεροεν
]α.αλγεα πολλα παθησεται εν αιδαο
)]σδ' α[.]ολου και χαλεπησ ταπατησ
 ...]κεδα[.]ικρειτησ αδικουσ κρινεισ ινα παντας (85)
]ισιν[.]ατιτω· νεκρων αναστασεωσ 20
 ...]οτε[.]ωνιωσ κελεται θεοσ αμφιδαμηναι
]εσ χειρασ διαβολου παραδουσ
 ταυτα μαλ[.]υτοσ ερεξεν οπωσ κοιραν οσκα κωνειη
 μαργοσδι[.]ολοσ και ραπατη κρυερη (90)
 κτηματο.[.]σσα πελειπεν ενι χθονι ταυτα δαειστα 25
 οιχεται αρπ[.]γδην ανδρων απεχθομενων
 ...[.]σδ' αυ[.]ιπενι χροσαλωμοσ αλγεα πασχει
 ...]ειησαπ[.]ησ· οφρεπι κοιραν εη
 κ[.....]σδ' ενζ[.]οισι και εν θνητοισι δαμειται (95)
 τον απατηκλ[.]νεει χειρεσ διδ' αβολου 30
 ουτι σ' ανηρ κακοεργοσ υπεκφυγε διαβολοιο
 θητε υειναπατη· ησ ινα λιτροσυνησ

20 verso
(155)

1. .., punctum in ima linea et pars summa hastae vert. (ι sive υ) || 2. υ, hasta vert dextera || 3. α, pars inferior diagonalis ad dexteram ascendentis || 4. .[, hasta vert. cum ε iuncta, sc. υ |]., pars summa hastae vert. || 5. α.α, pars summa diagonalis ad dexteram descendentis, anulus in summa linea (ρ, σ), apex diagonalis ad dexteram ascendentis (vix ο) | υ, et λ possis || 6. .[, pars summa circuli ad laevam, sc. ε | supra σ suprascr. ι || 7. .., hasta vert. et pars inferior circuli || 9. .., pars dextera hastae horiz. in summa linea cum ο iuncta || 11. .], pars inf. diagonalis ad dexteram descendentis, sc. α || 12. .], hasta vert. || 13. πων, pars summa tantum || 15. ο, et ω possis; σ, ο poss.; ε lectu difficilior, ω non excluditur | .ακιδ, quae littera vestigiis α antecedit incertum; litt. δ angulus inf. dexter, antecedunt pars inf. α, pars hastae vert. κ, hastae vert. pars ima || 18. ε, possis et θ | ., littera incertissima, nec α nec λ, potius ρ || 19. ωπασσαν pars summa tantum || 27. .., pars laeva litt. μ et punctum in media linea || 30. .[, ft. π, possis et ρ | .], χ incertissimum, pars summa tantum diagonalis ad laevam descendentis cum unco,

et ρ possis || 34. ικη, partes summae tantum || 38. .[, punctum in summa linea || 40. αα, partes infimae tantum || 41. α[, cacumen et pars extrema laeva | .[, litt. α angulus laevus || 42. θ valde corruptum, ρ possis | κη, duo hastae vert. || 44. απατ, partes summae tantum || 45. .[, punctum in media linea || 46. ., punctum tantum in linea || 47. ο, σ possis || 59. ., vestigia in media linea et pars summa hastae vert. | εν, lineolae duo horiz. et partes summae duarum hastarum vert. | ..[.][.][.], vestigia minima in ima linea dispici nequeunt || 60.]...[, hasta vert. supra lineam (ι, η, ν ?), insequitur ft. ἄνω στιγμῇ; pars sup. litt. σ; pars summa diagonalis ad laevam descendens (α, δ); ω incertissimum, ft. litterae duo || 61. .[, pars extrema laeva hastae horiz. in summa linea, poss. τ, π | α, puncta duo in ima linea | τ, pars infima hastae vert. || 64. .[, punctum in summa linea, λ vel χ || 65. . ., hasta horiz. in summa linea (π, τ) et vestigia duarum litt. in summa l., altera ft. ω |], pars inf. hastae vert. cum unco ad laevam, poss. η, ι, ρ || 66.] αινωγτερος, partes summae tantum | ..απατ, vestigia minima in summa linea || 75. ι, pars sup. hastae vert. | λ, apex diagonalis ad dexteram descendens, vix ν || 80. .[, vestigia hastae vert. || 81. .[, ft. hasta vert. || 83.]. α .[, vestigia in ima linea, sc. punctum, pars inf. litt. α, punctum || 86. ι, hasta vert. valde crassa || 87. οτε, pars summa tantum || 91. .[, punctum in ima linea et pars laeva hastae vert. in summa linea || 93. ...[, apex in summa linea (α, δ, λ), pars sup. circuli ampli (ε, σ, ο) || 103. εικακοι, partes dimidia inf. εικ; ins. punctum in ima linea, duo diagonales ad laev. et dext. (κ, λ, α), vestigia inf. circuli parvi et hasta vert. || 105. ., hasta vert., poss. ι, κ, alia | ε, pars inf. dextera | .., macula (ρ poss.) et hasta vert. || 110. .[, apex in summa linea, poss. δ, κ, α | γ ., pars summa litt. ν et hastae vert. | αστεργη, partes summae tantum dispiciuntur || 112. .[, pars summa hastae vert., poss. η || 114.], oculus in summa linea, ρ possis || 115. λ, pars inf. tantum || 116. .[, vestigia diagonalis ad laevam descendens, poss. λ, δ || 125. .[, pars laeva hastae horiz. in summa l. |], pars dext. hastae horiz. in media linea, poss. ε, ο excluditur || 126. .[, hasta vert, ft. ρ || 127. ..[, hasta vert. et apex in summa l., poss. ηλ | .[, pars inf. diagonalis ad dext. descendens, sc. δ || 130. θ, poss. et ο || 131. .[, pars media circuli cum ε coniuncto, sc. σ | ., punctum in summa linea prope α, sc. κ || 133. .[, punctum in ima linea ft. diagonalis ad laevam descendens, poss. α | . .[, vestigia describere nequeo, ft. σα: an αιθουσσασ voluit ϑ ? || 135. in glossemate ρον potius quam φον ad ν. ins. pertinet, sc. αμαυρον || 136. .[, punctum in media linea || 137.], vestigia cum ε minime congruunt, potius cum γ || 144.]...[, vestigia minima in summa linea, ενοσ possis || 145.], ft. pars dextera hastae horiz. in summa linea || 150.], hasta vert., poss. ι, η, melius γ | κ potius quam ι sive π: exstat pars inf. hastae vert. et diag. abruptae ad dext. descendens | .[, puncta tria in ima linea, poss. ου || 151. ιην, partes summae tantum | η, puncta duo in summa linea | λ vel δ || 152. ft. εμον; insequuntur caudae duo infra lineam, altera ρ sive φ || 157. ..[, antecedit α, ins. littera incerta, μ (altera hasta difformis) potius quam ω || 161. .[, pars summa hastae vert. ||

ΠΡΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΣ

“Ὁν φ[ι]λέει θεὸς οἷον ἀφῆρπασε καὶ ῥ’ ἐκόμισσε
νῆ[σον] ἕξ ὠγυγίην εἵνεκα μαρτυρίας,

- ἱερὸν ἐς] πα[ρά]δεισον ἄγων Χρηστοῖο ἐφετμέων
 ὦν ἔ[νε]κεν [θν]ῆσκειν πλήρης ἐν σοφίῃ.
 οὔτε [γ]ὰρ ἀθανάτοιο ἀλώμενος ἀγγελιάων 5
 ἤλιτε[ν ἀφρά]δίῃ εἰς θεὸν ἀόρατον·
 οὐκ ἄρ' ὁ γῆν χθονίην ποθέων ἐκύδαινε φίλον κῆρ
 ἰ]μεῖρων πράξιν ἔργα τε διαβόλου.
 τόφρ' ὑπερηνορέην χατέ' ὦν' κατενάσσατο γαίῃ·
 σήματα δ' ὑψίστου οὐρανόθεν καταβάς, 10
 β]άσταζων ἀπάτην φορέει βροτοὺς ἐξαπαφίσκων·
 ἐ]ν στιγμῇ χρονίῃ δωρεὰν ἀμφεπόνει,
 θ]έλγων ἀνθρώπων [π]υκινὸν νόον ὄφρα θεοῖο
 δαι]μονίοις προσέχειν
]οισε[.]. ἀκιδνοτέροισιν ἑαυτοῖς 15
 οἷ]ς ἐθ' ὕοντ' ἀ[σεβ]ῶς κα[ί] ῥα θεοὺς κάλεον.
 τοῦ]νεκ' ἄρ' ἀμβ[ρ]όσιος [θ]εὸς ὥπασε λυγρὸν ἀλήτην,
 Τάρτ]αρον εὐρῶ[ε]ν, δια[βό]λοιο δόμον
]ην .[. . . .] ὥπασσαν φίλοι ἀν[τ]ῶι
]ντ[.] 20
 (*desunt ft. vv. 2*)
 ὄφρα μὴ οἷος ἅπασιν ἀπεχθόμενος θεῶι ἀγνώ[ι]
 ἐνναίων Ἑρεβος Τάρταρον ἀμφινέμηι,
 οὔνεκα νηπυτίησιν ἄδην κατένασσεν [ἀλή]τας· 25
 αὐτὸς γάρ τ' Αἰίδης ἔπλετ' ἐν ἀνθρώποις.
 ὅστις ἐνὶ θνητοῖς πέλεν ὄλβιος εὐδαίμων τε
 θῆκέ μιν ἀρπακτὴν μέτριον ἐξελάων,
 καὶ ῥ' ὅστις πτωχὸς τε πέλοι κεινόν τε τίθ[η]σιν
 πορνοκόπον κλέπτην καὶ φονέ' ἄντε .[. . .]· ἀν, 30
 εἰσόκεν ἐν χεῖρεσσι δικασπόλου ἀμφιπέ[σῃ]σι
 καὶ μιν ἐλὼν πέμψη εἰς Ἑρεβος προσά[γων].
 φῆ δὲ πολυκτ[ή]της· ὁπότε' ἄσχετα ἔργα τελ[οῦ]μεν,
 τίς κρίνων δικάσει; ἡμετέρην τε δίκη[ν]
 ἦ ἄρ' ἐν ἀτάκτοις ἐπιβαίωμα; οὔτις ἐ[κ]είνων 35
 φέρτερος ἀνθρώποις ἔπλετ' ἐπιχθ[ονίοις].
 ἔννεπε δ' αἰψ' ὁ πενιχρὸς ἄδην ὀλοό[φρονι θ]υμῶι·
 'εἰ δ' ἄγε μὴν κλέψας κτήμασιν ἄλλο[τρίοις]
 πωλεύων τρυφῶ δολιχὸν χρόνον ὄλβιός εἰ]μι·
 ἦ κέ με μάρνηται κτήμασιν οἷς [θ]άνα[τος] 40
 αὐτοῦ ἐν ἡματι τῶιδε θανὼν φθα[ί]ω λα[θέ]σθαι'.
 οὐ θάνε· καὶ γὰρ ἔχεις αἰωνίοιο δίκην
 ὁππότε' ἄρ' ἐζόμενος θεὸς ἄμβροτ[ος] οὐρα[νίοι]σι

- κρινῶν διάβολον καὶ χαλεποῦ [τ'] ἀπάτ[ην]
 ἰθείησι δίκησι δικασπόλος οὐδέ[ν] ἑάσει 45
 πλούσιον ἠδὲ πένην, τοὺς κακὰ [φ]ωραμένους,
 παρφυγέειν κριτὴν αἰώνιον ο[ὔτ]ε ῥέεθρα
 φερβομένου ποταμοῦ αἰθομέν[οι]ο πυρός.
 κείνῳ δ' ἤματι πάντες ἐφημέρ[ια] φρονέοντες
 (οὔτε πατὴρ ποθέει υἱὸν ἐπω[φε]λέω[ν] 50
 οὐδὲ πᾶς φράσσαιτο ἰδὼν π[ρο]πάροιθ[ε] γέρον[τα])
 ἄλλ' αὐτοῦ μοίρῃ ἢ κακῇ ἢτ' ἀγαθῇ
 ἰστήκουσιν ἅπαντες· ὁ γὰρ θεὸς ἐστὶ δ[ι]καστής.
 τὸν δ' ἀγαθὸν τ' ἀγαθῷ καὶ τε κακὸν τε κακῷ
 ὥπασε· τὸν δ' ἀγαθὸν κέλεεν παράδεισον ἄγεσθ[αι] 55
 ἀγγέλοις ἀθάνατος· τὸν δὲ κακὸν τ' ἀπάτῃ
 χεῖρας διαβόλοιο βάλεν κέλεεν τε δαμῆναι.
 ὃν φιλέων πένθη εὖρεν ἀτυζόμενον,
 ἀχράντου κέλεοντος ὅτ' ἤλιτεν ἐν δ[ικ]αί[οι]σιν
 ἀθανάτοιο θεοῦ καὶ ῥ[.] [. . .] . ὃν 60
 ἡμασιν οἷσιν ἅπασι τ[ε]οῖς ἐνικ[ά]τθεο ἄντροις.
 τῶρα καὶ αἰωνίως διά[βολος] τρο[μέ]ει·
 δοιοὶ γὰρ πεφύασιν ἐ[πὶ] χθονί ποιμανέοντες
 ἐν τε διχοστασίῃ μὴ λ[ω]φησ[ά]μενοι·
 πρῶτος δ' ἄγγελός ἐ[στιν] ὁ χρ[η]σάμενος σο[φ]ίῃσι 65
 ποιμαίνων, ἕτερος δ[ι]άβολος τ' ἀπάτῃ.
 (*desunt ft. vv. 2*)
 ὄφρ' ἰε[ρ]ὸν παράδεισον ἀγαλλόμενος μεμόρηται
 ἄθλεσ[ι] μαρνάμενος διαβόλου τ' ἀπάτης
 εἰσόκ[ε] δ' ἐκτελέσει τὸν ἐὸν χρόνον, ἐν δαὶ λυγρῇ
 ἄττισ[ιν] πολεμῶν διαβόλου χαλεποῦ. 70
 καὶ τ[ότ]ε δ' αὖ προΐησι πατὴρ θεὸς ἄγγελον ὠκύν,
 ὄφρα [φ]έρων ἀγάγῃ χώρον ἔσω δικαίων
 ἄμβρ[οτ]ον ὑψιπέτηλον ἀγακλυτὸν εἰς παράδεισον·
 ἐνθ[άδ]ε ναιετάων κοιρανέει ἀπάτης
 δ[ε]ιλ[οῦ] διαβόλοιο τὸν ἔκφυγεν ἀγλαὸς ἦρως. 75
 ἀλλὰ θε[ὸς] κρινέει, διάβολον τ' ἀπάτην
 κλείω[ν] ἀπρήκτοις ἐνὶ πείρασι δαιμονίῳ.
 μνησάμεν[ός] τ' ἀπάτης διαβόλου κρυεροῦ
 Χρηστὸς π[αν]τοκράτωρ ἐπορίσατο τοῖσι δαμῆναι
 εἵ[νεκα] μ[α]ργοσύνης· ἦν ἀπάτην κομέων 80
 εἵ[τε] πολυ[κ]τήτης πέλετ' ἐν χθονί, εὐτὲ ἐ μοῖρα
 ἔ[λ]κουσ' εἰ[σε]λάσῃ Τάρταρον ἡρόεν

45

] . α . ἄλγεα πολλὰ παθήσεται εἰν' Αἶδαο

πληγαῖ]ς δια[β]όλου καὶ χαλεπῆς τ' ἀπάτης.

ἐν σ]κέδα[σε]ι κριτῆς ἀδίκους κρινέησιν ἅπαντας

85

πρὸς τ]ίσιν [ῆμ]ατι τῷ νεκρῶν ἀναστάσεως,

πάντ]οτε [δ' αἰ]ωνίως κέλεται θεὸς ἀμφιδαμῆναι

φαύλους] ἐς χεῖρας διαβόλου παραδούς.

50

ταῦτα μάλ' [α]ὐτὸς ἔρεξεν ὅπως κοίρανος κακῶν εἴη

μάργος δι[άβ]ολος καὶ ῥ' ἀπάτη κρυερή·

90

κτῆματ' ὅπ[ό]σσ' ἀπέλειπεν ἐνὶ χθονι, ταῦτά δ' αἴστα

οἴχεται ἀρπ[ά]γδην ἀνδρῶν ἀπεχθομένων·

δει[λὸς] δ' αὖ[θι] πενιχρὸς ἀλώμ(εν)ος ἄλγεα πάσχει

55

θη]εῖς ἀπ[άτ]ης ὄφρ' ἐπικοιρανέη.

κ[εῖνο]ς δ' ἐν ζ[ω]οῖσι καὶ ἐν θνητοῖσι δαμεῖται

95

τὸν ἀπάτη κλ[ο]νέει χεῖρεσι διαβόλου.

οὔτις ἀνὴρ κακοεργὸς ὑπέκφυγε διαβόλοιο

θητεύειν ἀπάτη ἥσιν ἀλιτροσύνης·

60

καὶ γὰρ δὴ βροτολοιγός, ὅτε προΐδησι δικαίους

λυγρὸς διάβολος, τοὺς δ' ὑπερηνορέη

100

πλήσατ', ὅδ' ὥς θεὸν αὐτὸν ἀγασσασμένους καταμάρψη·

αὐτίκα διαβόλῳ ἐγγυάλιξε θεός,

εἰ κακοὶ ἀφραδίης· ἀπάτης ὅδε μόχθον ἀλεύων

65

κρίνει δι[άβ]ολον· λίσσ[ατ]ο δ' αἴψα θεόν

ὥς . ε . . ν[] ὀφειλ]όμενον δικαίοισι

105

ἔργον ἀκάμα[τον, εἰς] θεράποντ' ἐλέειν

ὅστις διαβόλῳ ἄ[ν]τησ' ἀε]σίφρονι θυμῷ.

κε[ῖ]νος δ' αὖ θερ[άπων] ἐπ]λετο διαβόλου,

ἄλ[γ]εα μοχθίζω[ν] τά οἱ ὥ]πασε λυγρὴ ἀπάτη,

70

δ[αίμ]ονι ἀστεργή[ς, πεί]θετο δ' ἀφραδίη.

110

(desunt ft. vv. 2)

καιρὸς γὰρ δικαίοισι πέλεν ναίειν ἐ[ν ἐ]ρήμοις

ἄρτι οἱ ὠσαμένους ἔκτοθι κουριδίη[ν].

οὔτις γὰρ δίκαιος δύναται ναίων ἐ[ν]ὶ δῆμῳ

75

ἀγχόθι βουληφόρων καὶ ῥ' ἀλόχου κ[. . .] . ησ

ὕψιστοιο θεοῦ θητευέμεν, ἄλλα τε [βου]λῇ

115

ἢ τ' ἀλόχῳ φορέων τοῖσιν ἄρεσκος ὑδ[εῖ]ν·

πλούσιος ἢ δὲ πένης, ποθέων κλέος, ὥ[πασε] δῆμῳ

καὶ ῥ' ἀλόχῳ ἐχέμεν λανθανέει τε θεο[ῷ].

80

πλούτος γὰρ γαίης βαιὸς πέλε· τόν ῥ' ἐκό[μισσε]

διάβολος κρυερὸς ἐξαπαφῶν βροτέ[ους]

120

ὅπως ἀγνηορίη πλήσας ἀεσίφρο[ν]α θυμόν

- ἐκ θεοῦ ἄψ ὥσαι, λήθεσι ρεψάμεν[ον·
 τοῦνεκα γαίῃ ἐτευξεν ἄτην θεός[ς, ἥχι τ' ἔτοιμος
 ἔπλετο διάβολος θελγεμέναι βρ[οτέους.
 οὐρανέ, σοὶ σοφίην αἰεὶ καὶ ἀπειριτ[α θέντ]ες 125
 τέρματα καλὰ θεοῦ ἀμβρόσι' ἀρ[παλέ]α
 οὐρανῶι ἐνναίουσιν ἀκήριοι· ἥλ[υθε] δ' ἀμφίς
 καὶ φάος ἀθάνατον αἰθέρα [λάμπόμ]ενον,
 ἀγνοσύνη κάρτος τε αἰώνιο[ν· ἀλλ' ἐπὶ] γαίῃ
 πλοῦτος ἀκιδνότερον καὶ θ[άνατος στ]υγερός. 130
 λοιδορίαὶ κλονέουσιν ἐπεσ[βό]λοι ὑψικάρηνοι
 εἴργματα διαβόλου καὶ ῥ' ἀ[πάτ]ης κρυερῆς·
 ἐνθάδε ναιετάει νῦξ ἐκ ζοφ[ερ]ῆς αἰ[θ]ούσης
 ἥχι τε διάβολος κοιρανέων [τ' ἐ]ρέβοις.
 ἂ μάκαρ ἔπλετο κείνος δ[ς αἶψα] τὸν ὄλβον ἀμαυρ[οῖ] 135
 γαίης διαβόλου καὶ ῥα θε[ὸν φίλ]εεν
 πιστεύων σοφίῃ· τὸν μὲν [θε]ὸς ἐξεσά[ωσε]ν
 πείρεσι διαβόλου προφρον[έ]ως ἀμύνων
 πολλὰ πειραζόμενον· δὴ γὰρ θεὸν ἐλλιτάνευσεν
 διάβολος κρυερὸς πίστιν ἐποσσόμενος 140
 ἀνδρός· ἐπεὶ ῥα βίην θεὸς ὥπασε καὶ σοφίην τε,
 τέρματα διαβόλου φρίξας ἐνὶ χθονίῃ,
 ὦιχετο πιστεύων θεὸν ἄμ[β]ροτον ἡμασιν οἷσιν
 οἷω λατρεύων, πάντ['] ἄρ' ὀνοσσάμ]ενος.
 καὶ ῥα θεὸς κομέεσκ[ε] ἰσο[145
 ἀγχόθεν οἶο δόμου [.]νῃ
 ὁππότε ἄρ' ἐκτελέσεισι πα[τὴρ] δι]αβόλῳ <τε>
 ἄτη τε στυγερῇ ἐν χθον[ί, ἥχι πό]νος.
 καὶ τότε ἄρ' ἀμβρόσιο[ς] θεός[ς ἄγγελον] ἐκπροΐαλλε·
 ο]ϊσεμέναι χρυσέη[ις] ἐλκόμ[ενον] πτερυγαῖς 150
 ἀ]μβροσίην ἐφέη[κε]ν ὑμ[ῖν χάριν] ἡμερόεσσαν
 .] . . . μόν. .]]ον
 χάρμη] γηθο[συν .]ηοναφοι[ἀμ]φὶ δὲ βω[μ
 ἀγλ[α]ῶι δὲ θρόνῳ ἰστήκει τηλεθόων
 ὑμνείων πατέρα κλυτὸν λιγυρῇ ἐπ' αἰοιδῇ,
 ἀγγ[έ]λοις ἐνστιχόων ἥμερα μελπόμενος·
 ἀμ[ύν]οι ὑψιστος τὸν κάμμορον, ἐξαλέοιτο
 χε[ῖρα]ς διαβόλου προφρονέως με λαβών
 οὐ[ραν]ῶι ἀγ[λ]αόεντι, κομισσάμενος παράδεισον
 Δω[ρόθ]εον Κύντου ναιέμεν ἐν δικαίοις. 160
 κ[αὶ μ]ε θεός ῥ' ἐσάωσε καὶ ἄψ ὥρθωσε πεσόντα

χειρὸς διαβόλου καὶ ῥ' ἀπάτης κρυερῆς.
 τῷ κρ]άτος ἡδὲ βίη πέλεται σοφίη τε μάλιστα,
 τέρμ]ατα ἀχράντοιο· ἀμήν. ια

1. φ[ίλε]εν vel φ[ιλέ]ει HR || 2. νῆ[σόν] HR || 3. ἱερὸν ἐς] πα[ρά]δεισον
 HR || 4. ἔ[νε]κεν [θν]ῆσκειν HR || 5. [γ]ὰρ ἀθανάτοιο Li: [. . .] ασο[.]λατοιο
 HR || 6. ἤλιτε[ν ἀφρα]δίηι HR | διησ ι suprascr. ϕ, ft. voluit ἀφραδίης || 8.
 30 ἡμείρων HR || 11. β]αστάζων vel ῥ]αστάζων HR | εξαπαφασκων ϕ, corr. HR
 || 12. ἐ]ν HR || 13. θ]έλων ἀνθρώπων π]υκινὸν HR || 14. πόρρω βούλωνται
 e.g. HR | δαι]μονίσις HR || 15. ἀκιδνοτέροισιν Li: πυ]κνοτέροισιν? HR || 16.
 οἷς Li: πόλλ' HR | ἐθύοντ' ἀ[σεβ]ῶς Li, qui frustulum A hic iunxit: ἐθύοντ'
 ἀσεβ]ῶς HR | κα[ί] ῥα Li: κα[ί] τὰ HR || 17. τοῦ]νεκ' ἄρ' ἀμβ[ρ]όσιος [θ]εὸς
 HR || 18. Τάρτ]αρον εὐρῶ[ε]ν disp. et suppl. Li: α.ονευρω[.]ν HR | δια[βό]λοιο
 35 HR || 19. αὐ[τ]ῷ HR || post 20 lacuna ft. 2 vv. || 23. ἀγνώδι HR, θ' dub.
 praeposito || 25. ἄδην vel Ἄιδην HR | ἀλήτας Li: ἐνὶ γαίῃ dub. HR || 28.
 μετρίου dub. HR || 29. τίθ[η]σιν HR || 30. ἀντεπ[ιδ]ρᾶν vel ἄντ' ἐπ[ιδ]ρᾶν
 Li || 31. ἀμφιπέ[ση]σι HR || 32. προσά[γων] HR || 33. φῆ Li: φῆ HR |
 πολυκτησ cum signo suprascr. ϕ, unde πολυκ<ητ>ῆς (sic) HR || 34. δίκη[ν] HR ||
 40 35. ἡ ἄρ' ἐν Li: ητεεν ϕ, unde ἡ.τ.δ. ἦτεεν; ἀ. ἐπι βαίομαι praetulerit Li | επιβαίομαι ϕ:
 επιβαί(ν)ομαι HR | ἐκείνων HR || 36. ἐπιχθ[ονί]σις HR || 37. ὀλοό[φρονι]
 θυμῷ HR || 38. ἀλλο[τρί]σις HR || 39. χρόν[ον] ὀλβιός εἰ]μι HR || 40. οἷς
 [θ]άνα[τος] Li: οιο[.]αν[.] HR, unde dub. ὀρθ[όν] ἄναξ || 41. φθά[σ]ω vel φθα[ί]ω
 λα[θέ]σθαι Li:]ομαι glossa marg., unde perperam φθ[άσ]ω λλ[ᾶ] χαρ]οῦμαι HR:
 immo θαν]οῦμαι || 42. οὐ θάνε Li: οὐρανέ HR, quod tantum possis si oratio recta
 hic concluditur || 43. ἄμβροτ[ος] HR | οὐρα[νί]σις Li: συν glossa marg., unde
 45 οὐρα[νόθεν] γοῦν perperam HR || 44. κρεινων ϕ: κρινῶν vel κρίνων HR | χαλεποῦ
 [τ]ᾶπάτην Li: χαλεποῦ[ς] αἰτε[ί]μιρε HR || 45. οὐδέ[ν] ἑάσει HR || 46. [φ]ωραμένους
 HR || 47. ο[ὔ]τε HR || 48. αἰθομέν[οι]ο HR || 49. κείνῳι HR: κεινῇ ϕ |
 ἐφημέρ[ια] HR || 50-1. parentheticamsententiamcontinerevid. Li || 50. ἐπω[φε]λέω[ν]
 HR || 51. προπά[ρο]ιθε γέροντ]α HR || 53. δικαστής HR || 55. ἀγεσθ[αι] HR
 || 59. ἐν δ[ικ]αί[οι]σιν disp. et suppl. Li || 61. τ[ε]οῖς ἐνικ]άτ[η]ο Li || 62.
 150 διά[βολος] κο]μέει HR: et τρο]μέει possis || 63. ἐ[πὶ] χθον]ί HR || 64. λ[ωφ]ο[σ]άμενοι
 Li: χ[ωρ]ο[σ]άμενοι HR || 65. ἐστίν ὁ χρ]ησάμενος σ[ο]φίησι HR || 66. ποι]μαίνων
 ἔ[τ]ε[ρ]ος δ[ι]άβολος HR (ft. brevius spatio), qui et δ[ει]νοτάτῃ τ' vel δ [ἑσπό]μένος
 τ' ἀπάτῃ prop. || post h. v. lacuna ft. 2 vv. || 67. ἱε[ρ]ὸν HR || 68. ἄθλεσ[ι]ν
 HR || 69. εἰσόκ]ε HR || 70. ἄτῃσ[ιν] HR || 71. τ[ο]τε HR (sic) || 72. [φ]έρων
 HR || 73. ἄμβροτ]ον HR || 74. ἐνθ[άδ]ε Li: ἐνθ[α] τ]ε HR || 75. δ[ει]λ[οῦ] Li:
 155 δ[ειν]οῦ HR || 76. ἀλλὰ θε]ός HR || 77. κλείω[ν] Li: τάσσω[ν] (sive π[ρά]σσω[ν],
 κραίω[ν]) HR | πείρασι ϕ: πείραισι dub. HR || 78. μνησάμεν[ος] HR ||
 79. Χρηστὸς Li: φαῦλον HR | παντ- HR | ἐπορησατο ϕ, corr. HR || 80. εἵ[νεκα]
 μαργουσύνης HR || 81. εὐ[τε] Li cl. gloss. marg. sin. οπποτε, at εἵ[τε] cum vestigiis melius
 congruit: ἐν[θα] HR | πολυ]κτῆτης HR, qui et ἐν[ταῦθ] εὐ]κτῆτης prop. | post χθονί,
 160 δ' del. Li || 82. ἔ[λ]κουσ' εἰ]σελάσῃ HR || 83. ἐνθ' ὁ μὲν vel ὥς ὁ μὲν initio dub.
 Li, ἀθά]νατ' in vestigia melius quadrat | [ἄ]λγεα HR || 84. πληγαῖ]ς δια[β]όλου
 HR || 85. ἐν σ] κεδά[σε]ι Li: ὥς] κε δα[μᾶ]ι sensu carens vel τοὺς] σκεδά[σ]ε) longius

spatio HR || 86. πρὸς τῖσιν [ῆμ]ατι HR || 87. πάντ[ο]τε HR || [δ' αἰ]ωνίως Li: δ' αἰδ[ω]νίως vel αἰ[ω]νίως HR || 88. φαύλους] vel αἰτίος], αὐτός] HR || 89. μάλ' [α]ὐτός: []τος HR, qui ἄκλε[π]τος vel κάλ' α[ὐ]τός prop. || 90. δι[α]β[ό]λος HR || 91. ὁπ[ό]σσ' HR | αἰεῖστα ϕ, corr. HR || 92. ἀρπ[ά]γδην HR || 93. δει[λ]ός disp. et suppl. Li: οἱ[κτρ]ός δ' αὐ[θ]ῇ vel αὐ[τόθ]ῃ HR | αλωμοσ ϕ, corr. HR || 94. θητ[ε]ίης Li: κηρε[σ]ίης ascite HR | ἀπ[ά]της HR || 95. κείνο]ς HR | ζ[ω]οῖσι HR || 96. κλ[ο]νέει HR || 101. ψη supra μαρνη add. ϕ || 103. ἀφραδίης Li: utrum αφραδιησ (σ postea eraso) απατη an αφραδιη απατης (σ suprascr.) voluerit ϕ incertum || 104. δι[α]β[ό]λον HR | λίσσ[α]το HR || 105. ὥς κέ μιν [αὐ]θι θέληι HR | ὀφειλ[ό]μενον Li, ft. τελέσειεν praecedat: νῦν ῥεζ[ό]μενον HR, qui et συρρεζ[ό]μενος prop. || 106. ἀκάμα[τον] Li: ἀκαμά[του] sive ἀκαμμα[κτόν] mire HR | εἰς Li e gloss. marg.: ὥς] HR | ἐλέειν Li: ἐλεεῖν HR || 107. ἄ[ν]τησ' ἄε]σίφρονι HR || 108. κε[ῖ]νος ... θερ[ά]πων ἐπ[ι]λετο HR || 109. ἄλ[γ]εα μοχθίζω[ν] τά οἱ ὦ]πασε HR || 110. δ[αίμ]ονι ἀστεργή[ς], πεί[θ]ετο HR, at lectio incertissima || post h.v. lacuna ft. 2 vv. || 111. ἐ[ν] ἐρήμοις potius quam σ[ὺν] ἀδήμοις (ambo ap. HR) || 112. ἄρτι οἱ Li ex αρτιοῖ ϕ: ἀρτυῖ (sic) HR || 113. ἐ[ν]ῖ HR || 114. κ[ε]δ[ι]νῆς HR, quod vestigiis non congruit: an κ[ρυ]ε[ρ]ῆς ? || 115. θεου ϕ ωι suprascripto | [βου]λῆι HR || 116. ὑπ[ὲρ]ν HR, at υδ[ε].]ν potius ϕ, unde ὑδ[ε]ῖν Li dub. || 117. ὦ[φ]ασε] Li: ὦ[φ]ελε] HR || 118. θεο[ῦ] vel θεό[ν] HR || 119. ἐκό[μι]σσε HR || 120. βροτέ[ους] HR || 121. ἀεσίφρο[να] θυμόν HR || 122. ῥεψαμέν[ους] vel -άμεν[ος] HR, -ον malit Li || 123. δ post γαιη suprascr. ϕ | ἡχί τ' Li: αὐθι δ' HR || 124. βρ[ο]τέους HR || 125. θέντ[ες] praetulerit Li, quod sane vestigiis confirmatur: δόντ[ος] HR || 126. ἀρ[πα]λέ]α vel ἀν[θέμα]τα HR || 127. δ' post ουρανωι ϕ, del. Li | ἡλ[υ]θε] δ' Li: ἡ[ρ]ωες dub. HR || 128. [λαμπόμ]ενον HR || 129. αἰώντιο[ν]· ἄλλ' ἐπ[ὶ] HR || 130. cave ἀκιδνότερος corrigas (dub. HR) | θ[ά]νατος Li: δ[ι]λβος στ[υ]γερός HR, brevius spatio || 131. λοιδωρεται ϕ, corr. HR | ἐπεσ[βό]λοι ὑπ[ὲρ] κ[α]ρήνοι HR || 133. ναιει, ται suprascr. ϕ | ζοφ[ερ]ῆς HR | α[ἰ]θούσης Li haud libenter || 134. [τ' ἐ]ρέβοις Li || 135. δ[ις] αἰψα] τὸν ὄλβον ἀμαυροῖ Li: ὅ[τ]· ἡμαύρωσε τὸν ὄλβον HR || 136. θε[ὸν] φίλ]εεν HR || 137. [θε]ὸς ἐξεσά[ω]σε HR, [-ώσε]ν disp. Li || 138. πειρεσι ϕ (an πειρασι voluit?): πείραισι HR | προφρον[έ]ως HR || 143. ἄμ[β]ροτον HR | ιμασι ϕ, corr. HR || 144. [ἄρ' ὀ]νοσσάμ]ενος Li || 146. αγγθοθεν ϕ, pr. θ postea eraso || 147. ἐκτελέσεισι Li: ἐκτελέσει. HR | πα[τῆρ] Li: an ins. κακά? | δι[α]βόλωι HR, qui de]αβωλωι sive]αβουλωι hariolantur | τε add. Li ad metrum explendum || 148. ἄτη τε στυγερῇ Li: ἄτη τε στυγερῇ HR | χθον[ι] HR | ἡχι πό]νος Li || 149. ἀμβρόσιο[ς] θεός [ἄγγελον] HR || 150. οἰ]σεμέναι HR | χρυσέη[ς] Li: χρυσέη[σι] HR | ἐλκόμ]ενον Li, sc. χρυση[σι]νελκ- voluit ϕ: . . .]ηελπο [.] HR || 151. ἀμ]βροσίην HR | ἐφέη[κε]ν ὑμῖν χάριν], melius ft. ἐφέη[κε]ν ἐὴν δύ[μεν] Li: ἐφε. [. . .] . λυμ[.] HR | ιμεροεισα[ϕ, corr. HR || 153. χάρμη] γηθό[συνοι] HR ft. longius spatio | ἀμ]φὶ δὲ βω[μόν] sive - ῶ Li || 154. ἀγλ[α]ῶι HR || 155. ὑμ[ν]είων HR || 156. ἀγγ[έ]λοις HR || 157. ἀμ[ύ]νοι Li: αὐ[]οι HR || 158. χε[ῖ]ρα]ς HR || 159. οὐ[ραν]ωῖ HR | αἰαοεντι ϕ, corr. HR || 160. Δω[ρόθ]εον HR || 161. κ[αί] μ]ε Li: κ[αί] θ'] ἐ perperam HR de Dorotheo mortuo cogitantes ut carmen discipulo cuidam assignent | ὠρθωσε ϕ: ὀρθωσε HR || 162. χειρ[ὸς] Li: χεῖρεσ]σι HR || 163. τῶι κρ[ά]τος HR, de πνεύ]ματος quoque cogitantes || 164. τέμ]ατα (vel σήμ]ατα, ῥήμ]ατα) HR, qui nescio cur εἰσιν ἱαμ]ατα (sic!) prop. || ια, i. e. undecim lineae in f. 20°, minime Ἰ(ησοῦς) ἄ(νθρωπος).

AI GIUSTI

Colui che solo Dio ama, è rapito e condotto
in un'isola remota; in compenso della sua testimonianza;
Egli lo porta al santo paradiso, grazie a quelle direttive
di Cristo per le quali morì, ripieno di saggezza.
Né, in effetti, deviando dalla Buona Novella dell'Immortale, 5
ha peccato per stoltezza contro il Dio invisibile,
né, desideroso del mondo terreno, ha glorificato nel suo cuore
l'azione e l'opera del diavolo, bramandola.
Costui allora, bisognoso di oltracotanza, si stabilì sulla terra, 10
fatti scendere dal cielo i segni dell'Altissimo,
e recando inganno trascina via i mortali, con i suoi raggiri.
Nell'attimo temporale, provvedeva ai suoi doni,
molcendo la solida mente degli uomini, affinché di Dio
ai demoni far attenzione
a loro più deboli, 15
ai quali sacrificavano empivamente, e li chiamavamo dèi.
Per questo Dio immortale diede il mortifero peccato
casa del diavolo
diedero a loro gli amici 20
(lacuna di 2 versi)
affinché, solo fra tutti, in odio a Iddio santo,
abitando l'Erebo non dimori nel Tartaro,
giacché, per la loro immensa stoltezza, vi stabilì i peccatori: 25
è lui, il diavolo, Ade fra gli uomini.
Chi fra i mortali è ricco e felice,
lo rende un predone, sottraendolo alla giusta misura;
chi poi sia povero, anche quello rende
dissoluto, ladro ed assassino 30
finché non cade nelle mani del giudice
che, afferratolo, lo spedisce nell'Erebo.
Dice il ricco possidente: «Quando compiamo azioni intollerabili,
chi giudicandoci ci condannerà? E la mia condanna
la sconterò fra gli irregolari? Nessuno di loro 35
è più forte, fra gli uomini di questa terra».
Dice poi il povero, nel suo animo tutto ottenebrato:
«Se dunque con i furti, fra le ricchezze altrui
destreggiandomi me la spasso, per lungo tempo sono felice.

Se poi mi cogliesse fra le mie ricchezze la morte, 40
 in quello stesso giorno, lì, morendo, farò in tempo a sottrarmi».

No, non è morto; anzi, ti è riservata la giustizia dell'Eterno,
 quando Dio immortale, assiso con i celesti,
 giudicando il diavolo e l'inganno del maligno,
 con retta sentenza, da giudice nessuno lascerà, 45
 ricco o povero, se sorpresi a far il male,
 sfuggire al giudice eterno ed alle correnti
 di un impetuoso fiume di fuoco ardente.

In quel giorno, tutti quelli che nutrono pensieri effimeri
 (il padre che non ama il figlio, aiutandolo; 50
 o il giovane che trovandosi di fronte un vegliardo non se ne cura)
 sì, al proprio destino, sia cattivo che buono,
 si attengono tutti, ch  Iddio   il giudice.

Al buono il bene, al cattivo il male
 elargisce. Il buono, l'Immortale comanda agli angeli 55
 di condurlo in paradiso; il cattivo lo getta
 nelle mani del diavolo ingannatore, e comanda che sia finito.

Se trova chi ama afflitto da lutti
 al comando del Signore purissimo, quando pecc  fra i giusti
 di Dio immortale 60
 in tutti i suoi giorni, colloca nella tua grotta.

Ora ed in eterno il diavolo trema.
 Ch  sono per natura due sulla terra i pastori
 che mai non cessano dal contrapporsi:
 il primo   l'angelo ch  si serve di saggezza, 65
 come pastore, l'altro   il diavolo ingannatore.

(*lacuna di 2 vv.*)

per aver in sorte di gioire del santo paradiso
 pugnando in lotta col diavolo ingannatore
 finch  compia il suo tempo, in mischia dolorosa
 combattendo la colpa del diavolo funesto: 70
 ed allora Dio padre invia l'angelo veloce,
 che lo prende per condurlo entro il luogo dei giusti,
 nel paradiso immortale, rigoglioso, glorioso,
 dove abitando dominer  l'inganno
 del diavolo tremendo, che l'illustre eroe seppe evitare. 75
 Ma Dio giudicher , il diavolo ingannatore
 relegando fra le inutili tentazioni del demoniaco.
 Ricordandosi dell'inganno e del diavolo agghiacciante

- 40 Cristo onnipotente impose loro di esser domati
per la loro ingordigia; nutrendo il suo inganno 80
se possiede molti beni sulla terra, quando il destino
ghermitolo lo trascina nel Tartaro oscuro
in eterno molti dolori soffrirà nell'Ade,
- 45 per i colpi del diavolo e dell'inganno crudele;
mettendoli in rotta, il giudice giudicherà tutti gli ingiusti 85
per punizione, nel giorno della resurrezione dei morti.
Sempre Dio ordina che siano puniti in eterno,
consegnando i peccatori nelle mani del diavolo.
- 50 Questo Egli fece, affinché fosse signore dei mali
l'ingordo diavolo, e l'inganno agghiacciante; 90
tutte le ricchezze che ha lasciato sulla terra, spariscono
e si dileguano, in preda agli uomini in odio a Dio.
Il misero indigente errando soffre dolori
- 55 per padroneggiare il rovinoso inganno;
fra i vivi e fra i morti, è punito colui 95
che l'inganno travolge, per mano del diavolo.
Nessun uomo, se malfattore, evita di servire
l'inganno diabolico, nella sua peccaminosità,
- 60 e si rivela rovina per i mortali, quando prende di mira i giusti,
il diavolo funesto; di oltracotanza 100
li colma, e ghermirà chi lo venera come un dio.
Dio subito lo consegna al diavolo,
se pecca per la sua stoltezza; e questi, evitando il travaglio dell'inganno,
- 65 valuta il diavolo; e supplica tosto Iddio
che a lui dovuta ai giusti 105
opera instancabile verso il servo intraprendere
chi s'imbatté nel diavolo, nel suo animo stolto.
Quello è servitore del diavolo,
soffrendo dolori che gli procurò il funesto inganno,
- 70 non cedendo al demonio, ma succube della propria stoltezza. 110
(lacuna di 2 vv.)
Era tempo per i giusti di dimorare fra i solitari
dopo aver appena respinto, in Suo onore, la legittima sposa,
ché nessun giusto è in grado, vivendo fra la gente,
- 75 presso i politici e la sposa . . . ,
di servire Dio altissimo, ma, impegnandosi per il Consiglio 115
e per la sposa, ad essi si mostra compiacente, a detta di tutti,
ricco o povero; bramoso di gloria, ne offre

al popolo ed alla sposa, e si dimentica di Dio.
 Insignificante è la ricchezza terrena; la produce
 il diavolo agghiacciante, ingannando i mortali, 120
 per riempire di tracotanza l'animo stolto
 e spingerlo lontano da Dio, scivolando nell'oblio.
 Per questo Dio ha creato l'acceciamento sulla terra, dove attivo
 è il diavolo a sedurre i mortali.
 O cielo, attribuendo sempre a te la saggezza e gli infiniti 125
 poteri splendidi di Dio, immortali e desiderabili,
 nel cielo dimorano indenni; e circonfonde
 una luce immortale l'etere sfavillante,
 santità e forza eterna; nella terra invece
 la ricchezza è bene caduco, e c'è la morte odiosa. 130
 Biasimo sconvolge, insultante ed orgoglioso,
 le trappole del diavolo e dell'inganno agghiacciante;
 colà abita la notte, dalle oscure dimore
 dove c'è il diavolo, signore dell'Erebo.
 Oh, beato è colui che subito oblitera la ricchezza 135
 terrena del diavolo, ed ama Iddio,
 pieno di fede nella sua saggezza; questi Dio salva
 dalle tentazioni del diavolo, difendendolo volentieri
 quando spesso viene tentato, ed il diavolo agghiacciante
 supplica Iddio, scorgendo la fede 140
 dell'uomo, giacché Dio concede forza e saggezza
 sconvolgendo il potere diabolico sulla terra;
 se ne va credendo in Dio immortale nella sua vita
 lui solo servendo, e disprezzando ogni cosa.
 E Dio lo curava 145
 vicino alla sua casa
 quando il Padre compie mali per il diavolo
 e l'acceciamento odioso sulla terra, dove c'è sofferenza.
 Ed allora Dio immortale inviava un angelo:
 mosso dalle ali dorate, gli ordinò 150
 di portarci la divina grazia leggiadra,
 di gioia liet
 sul trono luminoso sta, fiorente,
 inneggiando al Padre glorioso con canto armonioso, 155
 collocato fra gli angeli, tra dolci melodie:
 «Salvi l'altissimo lo sventurato, tenga lontane

le mani del diavolo, accogliendomi graziosamente
nel cielo risplendente, portando in paradiso
Doroteo figlio di Quinto, perché abiti fra i giusti». 160
E Dio mi salvò, e mi risollevò dopo ch'ero caduto,
dalle mani del diavolo e dell'inganno agghiacciante.
Egli possiede il vigore e la forza, e soprattutto la saggezza,
poteri di Dio purissimo. Amen.

Firenze

Enrico Livrea

